

Įsakymas netenka galios 2007-01-01:

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-908](#), 2006-11-07, Žin., 2006, Nr. 124-4707 (2006-11-18), i. k. 1062250ISAK000V-908

Dėl Lietuvos higienos normos HN 122:2006 "Rūkymo patalpų (vietų) įmonėse, įstaigose ir organizacijose įrengimo ir eksploatavimo reikalavimai" patvirtinimo

Suvestinė redakcija nuo 2005-04-20 iki 2006-12-31

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [77-2695](#), i. k. 1042250ISAK000V-311

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

Į S A K Y M A S

DĖL LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 122:2004 „RŪKYMUI SKIRTŲ PATALPŲ (VIETŲ) ĮMONĖSE, ĮSTAIGOSE IR ORGANIZACIJOSE, TAIP PAT RESTORANŲ, KAVINIŲ, BARŲ IR KITŲ ŽMONĖMS APTARNAUTI SKIRTŲ PATALPŲ, KURIOSE NEUŽDRAUSTA RŪKYTI, PATALPŲ (VIETŲ) RŪKANTIEMS ASMENIMS ĮRENGIMO IR EKSPLOATAVIMO REIKALAVIMAI“ PATVIRTINIMO

2004 m. gegužės 3 d. Nr. V-311

Vilnius

Vykdydamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. vasario 23 d. nutarimo Nr. 200 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos tabako kontrolės įstatymo pakeitimo ir Lietuvos Respublikos tabako kontrolės įstatymo įgyvendinimo įstatymo pripažinimo netekusiu galios įstatymą“ (Žin., 2004, Nr. [30-986](#)) 4.2 punktą:

1. T v i r t i n u Lietuvos higienos normą HN 122:2004 „Rūkymui skirtų patalpų (vietų) įmonėse, įstaigose ir organizacijose, taip pat restoranų, kavinių, barų ir kitų žmonėms aptarnauti skirtų patalpų, kuriose neuždrausta rūkyti, patalpų (vietų) rūkantiems asmenims įrengimo ir eksploatavimo reikalavimai“ (pridedama).

2. N u s t a t a u Lietuvos higienos normos HN 122:2004 „Rūkymui skirtų patalpų (vietų) įmonėse, įstaigose ir organizacijose, taip pat restoranų, kavinių, barų ir kitų žmonėms aptarnauti skirtų patalpų, kuriose neuždrausta rūkyti, patalpų (vietų) rūkantiems asmenims įrengimo ir eksploatavimo reikalavimai“ įsigaliojimo datą – 2004 m. gegužės 1 d.

3. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti ministerijos sekretoriui Eduardui Bartkevičiui.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

JUOZAS OLEKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2004 m. gegužės 3 d.
įsakymu Nr. 311

**LIETUVOS HIGIENOS NORMA HN 122:2004
RŪKYMUI SKIRTŲ PATALPŲ (VIETŲ) ĮMONĖSE, ĮSTAIGOSE IR ORGANIZACIJOSE,
TAIP PAT RESTORANŲ, KAVINIŲ, BARŲ IR KITŲ ŽMONĖMS APTARNAUTI SKIRTŲ
PATALPŲ, KURIOSE NEUŽDRAUSTA RŪKYTI, PATALPŲ (VIETŲ) RŪKANTIEMS
ASMENIMS ĮRENGIMO IR EKSPLOATAVIMO REIKALAVIMAI**

I. TAIKYMO SRITIS

Šia higienos norma įgyvendinamos 2002 m. gruodžio 2 d. Tarybos rekomendacijos 2003/54/EB dėl rūkymo prevencijos ir tabako kontrolės pagerinimo; Pasaulio sveikatos organizacijos Europos regioninio biuro rekomendacijos dėl oro kokybės parengtos Europai (2004).

Papildyta preambule:

Nr. [V-226](#), 2005-04-05, *Žin.*, 2005, Nr. 50-1662 (2005-04-19), i. k. 1052250ISAK000V-226

1. Ši higienos norma nustato pagrindinius rūkymui skirtų patalpų (vietų) įmonėse, įstaigose ir organizacijose, taip pat restoranų, kavinių, barų ir kitų žmonėms aptarnauti skirtų patalpų, kuriose neuždrausta rūkyti, patalpų (vietų) rūkantiems asmenims projektavimo, įrengimo ir eksploatavimo reikalavimus.

2. Ši higienos norma privaloma visiems Lietuvos Respublikos juridiniams ir fiziniams asmenims, projektuojantiems, įrengiantiems, rekonstruojantiems ir eksploatuojantiems šias įmones, restoranus, kavines, barus ir kitas žmonėms aptarnauti skirtas patalpas bei vykdančioms valstybinę priežiūrą ir kontrolę.

3. Ši higienos norma netaikoma įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms, kuriose draudžiama rūkyti, taip pat restoranams, kavinėms, barams ir kitoms žmonių aptarnavimui skirtoms patalpoms, kuriose administracija priima nuostatą, kad jų vadovaujamoje įstaigoje draudžiama rūkyti.

II. NUORODOS

4. Šioje higienos normoje pateikiamos nuorodos į tokius dokumentus:

4.1. Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas (*Žin.*, 2002, Nr. [56-2225](#)).

4.2. Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas (*Žin.*, 2003, Nr. [70-3170](#)).

4.3. Lietuvos Respublikos tabako kontrolės įstatymas (*Žin.*, 1996, Nr. [11-281](#); 2003, Nr. [117-5317](#)).

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-226](#), 2005-04-05, *Žin.*, 2005, Nr. 50-1662 (2005-04-19), i. k. 1052250ISAK000V-226

4.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. sausio 6 d. įsakymas Nr. 3 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 42:1999 „Gyvenamųjų ir viešosios paskirties pastatų mikroklimatas“ tvirtinimo“ (*Žin.*, 1999, Nr. [5-121](#)).

4.5. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 24 d. įsakymas Nr. 277 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 98:2000 „Natūralus ir dirbtinis darbo vietų apšvietimas. Apšvietos ribinės vertės ir bendrieji matavimo reikalavimai“ tvirtinimo“ (*Žin.*, 2000, Nr. [44-1278](#)).

4.6. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. lapkričio 25 d. įsakymas Nr. V-455 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ patvirtinimo“ (*Žin.*, 2003, Nr. [79-3606](#)).

4.7. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. sausio 18 d. įsakymas Nr. 19 „Dėl STR 2.09.02:1998 „Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas“ patvirtinimo ir 1998 08 31 įsakymo Nr. 162 dalinio pakeitimo“ (Žin., 1999, Nr. [13-333](#)).

4.8. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. 704 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.01.04:2004 „Gaisrinė sauga. Pagrindiniai reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [23-720](#)).

4.9. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. spalio 18 d. įsakymas Nr. 512 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 35:2002 „Gyvenamosios aplinkos orą teršiančių medžiagų koncentracijų ribinės vertės“ patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [105-4726](#)).

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-226](#), 2005-04-05, Žin., 2005, Nr. 50-1662 (2005-04-19), i. k. 1052250ISAK000V-226

III. SAŲOKOS IR JŲ APIBRĖŽIMAI

5. Šioje higienos normoje vartojami terminai ir jų apibrėžimai:

5.1. Rūkymas

Veiksmas, kurio metu į žmogaus kvėpavimo takus traukiami tabako dūmai.

5.2. Rūkymui skirta patalpa (vieta) įmonėse, įstaigose ir organizacijose

Įmonėse, įstaigose ir organizacijose įrengtos specialios patalpos (vietos), kuriose leidžiama rūkyti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-226](#), 2005-04-05, Žin., 2005, Nr. 50-1662 (2005-04-19), i. k. 1052250ISAK000V-226

5.3. Patalpos (vietos) rūkantiems asmenims restoranuose, kavinėse, baruose ir kitose žmonėms aptarnauti skirtose patalpose

Restoranuose, kavinėse, baruose ir kitose žmonėms aptarnauti skirtose patalpose įrengtos patalpos (vietos), kuriose neuždrausta rūkyti, ir jos įrengtos taip, kad klientai (lankytojai) ir darbuotojai būtų apsaugoti nuo tabako dūmų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-226](#), 2005-04-05, Žin., 2005, Nr. 50-1662 (2005-04-19), i. k. 1052250ISAK000V-226

5.4. Neteko galios nuo 2005-04-20

Punkto naikinimas:

Nr. [V-226](#), 2005-04-05, Žin., 2005, Nr. 50-1662 (2005-04-19), i. k. 1052250ISAK000V-226

IV. BENDROSIOS NUOSTATOS

6. Visose švietimo įstaigose, sveikatos priežiūros įstaigose ir jų teritorijose, interneto kavinėse (internetu klubuose ir pan.), taip pat uždaroje patalpose, kuriose vyksta sporto varžybos ir kiti renginiai rūkyti draudžiama [4.3].

7. Darbo vietose, esančiose uždaroje patalpose, rūkyti draudžiama [4.3].

8. Įmonėse, įstaigose ir organizacijose (toliau vadinama – įmonės) rūkyti leidžiama tik specialiose rūkymui skirtose patalpose (vietose) [4.3].

9. Patalpos (vietos) rūkantiems asmenims restoranuose, kavinėse, baruose ir kitose žmonėms aptarnauti skirtose patalpose (toliau – patalpos (vietos) rūkantiems asmenims) turi būti įrengtos pagal norminių teisės aktų reikalavimus [4.4, 4.5, 4.7, 4.8].

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-226](#), 2005-04-05, Žin., 2005, Nr. 50-1662 (2005-04-19), i. k. 1052250ISAK000V-226

10. Juridinio asmens valdymo organai privalo užtikrinti, kad juridinio asmens darbuotojai, aptarnaujami klientai ir lankytojai nebūtų priversti kvėpuoti tabako dūmais užterštu oru, taip pat kad matomose vietose būtų iškabinti įspėjamieji užrašai ar ženklai apie draudimą rūkyti. Už šios higienos normos reikalavimų pažeidimus atsako juridiniai asmenys Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka [4.3].

11. Statomose ar rekonstruojamose įmonėse, restoranuose, kavinėse, baruose ar kitose žmonėms aptarnauti skirtose patalpose, jei jose numatoma leisti klientams (lankytojams) rūkyti, turi būti įrengtos rūkymo patalpos (vietos), atitinkančios norminių teisės aktų reikalavimus [4.4, 4.5, 4.7, 4.8].

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-226](#), 2005-04-05, Žin., 2005, Nr. 50-1662 (2005-04-19), i. k. 1052250ISAK000V-226

V. RŪKYMUI SKIRTŲ PATALPŲ (VIETŲ) ĮMONĖSE, ĮSTAIGOSE IR ORGANIZACIJOSE REIKALAVIMAI

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [V-226](#), 2005-04-05, Žin., 2005, Nr. 50-1662 (2005-04-19), i. k. 1052250ISAK000V-226

12. Rūkymui skirtos patalpos (vietos) įrengiamos atsižvelgiant į rūkančiųjų skaičių.

13. Rūkymui skirtos patalpos (vietos) turi būti atskirtos nuo darbo patalpų, taip pat nuo sanitarinių ir buitinių patalpų, kuriomis naudojasi ir nerūkantys darbuotojai.

14. Rūkymui skirtos patalpos (vietos) įrengiamos taip, kad per jas nereikėtų vaikščioti nerūkantiems darbuotojams.

15. Rūkymui skirtos patalpos plotas turi būti ne mažesnis kaip 6 m², skaičiuojant 1,5 m² vienai vietai, ir nustatomas pagal patalpų pralaidumą.

16. Rūkymui skirtų patalpų apdailai naudojami ne žemesnės kaip A2-s1, d0 degumo klasės statybos produktai [4.8]. Sienų, grindų ir baldų paviršiai turi būti lengvai valomi, naudojant Lietuvoje leidžiamus valiklius su dezinfekuojamosiomis medžiagomis.

17. Rūkymui skirtų patalpų (vietų) šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo sistemos projektuojamos ir įrengiamos pagal norminių teisės aktų reikalavimus [4.7].

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-226](#), 2005-04-05, Žin., 2005, Nr. 50-1662 (2005-04-19), i. k. 1052250ISAK000V-226

18. Rūkymui skirtose patalpose (vietose) turi būti dirbtinis apšvietimas arba natūralus apšvietimas. Bendras dirbtinis apšvietimas – ne mažesnis kaip 150 lx [4.5].

19. Rūkymui skirtose patalpose (vietose) turi būti nedegios peleninės ar urnos nuorūkomis, ugnies gesintuvai ir gaisrinės saugos instrukcijos.

20. Rūkymui skirtos patalpos (vietos) turi būti valomos ne rečiau kaip vieną kartą per dieną drėgnu būdu.

21. Rūkymui skirtose patalpose tikslinga pateikti vaizdinės informacijos apie rūkymo žalą sveikatai (priedas).

22. Patalpose (vietose), kuriose gali būti rūkoma, turi būti jų paskirtį nurodanti aiškiai matoma informacija, pavyzdžiui, „Patalpa (vieta) rūkantiems“.

VI. PATALPŲ (VIETŲ) RŪKANTIEMS ASMENIMS RESTORANUOSE, KAVINĖSE, BARUOSE IR KITOSE ŽMONĖMS APTARNAUTI SKIRTOSE PATALPOSE REIKALAVIMAI

23. Patalpos (vietos) rūkantiems asmenims turi užimti ne daugiau kaip 30 proc. bendrojo žmonėms aptarnauti skirtų patalpų ploto.

24. Patalpose (vietose) rūkantiems asmenims orą teršiančių medžiagų (benzeno, formaldehido) koncentracijos ribinės vertės turi neviršyti teisės aktų reikalavimų [4.4, 4.9].

25. Patalpose (vietose) rūkantiems asmenims aplinkos ore esančio nikotino koncentracija (naudojant jį kaip indikatorių vertinant aplinkoje esančių tabako dūmų kiekį) turi neviršyti 10 µg/m³.

26. Į patalpas (vietas) rūkantiems asmenims turi būti tiekiamas ne mažesnis kaip 36 m³/val. šviežio oro kiekis vienam asmeniui pagal projekte numatytą maksimalų klientų (lankytojų) ir darbuotojų skaičių [4.7].

27. Patalpų (vietų) rūkantiems asmenims oro tyrimai turi būti atliekami pagal Lietuvos Respublikoje galiojančias metodikas.

28. Savikontrolės tikslais ne rečiau kaip kartą per metus turi būti atlikti patalpų (vietų) rūkantiems asmenims oro tyrimai.

Papildyta skyriumi:

Nr. [V-226](#), 2005-04-05, *Žin.*, 2005, Nr. 50-1662 (2005-04-19), i. k. 1052250ISAK000V-226

Lietuvos higienos normos HN 122:2004
„Rūkymo patalpų (vietų) įmonėse, įstaigose ir
organizacijose, taip pat restoranų, kavinių,
barų ir kitų žmonėms aptarnauti skirtų patalpų,
kuriose neuždrausta rūkyti, patalpų (vietų)
rūkantiems asmenims įrengimo ir
eksploatavimo reikalavimai“ priedas

ĮSPĖJIMŲ APIE RŪKYMO PAVOJŲ SVEIKATAI SĄRAŠAS

1. Rūkaliai miršta anksčiau.
2. Rūkymas pažeidžia arterijas, sukelia širdies priepuolį ir insultą.
3. Rūkymas sukelia mirtiną ligą – plaučių vėžį.
4. Rūkymas nėščioms kenkia vaisiui.
5. Apsaugokite vaikus: neverskite jų kvėpuoti rūkalų dūmais.
6. Jūsų gydytojas ir vaistininkas padės jums mesti rūkyti.
7. Rūkymas sukelia priklausomybę – nepradėk!
8. Nustojus rūkyti sumažėja mirtinų širdies ir plaučių ligų pavojus.
9. Rūkymas gali būti lėtos ir skausmingos mirties priežastis.
10. Norėdami mesti rūkyti, pagalbos kreipkitės į šeimos gydytoją.
11. Rūkymas trikdo kraujotaką ir mažina lytinę potenciją.
12. Rūkančiųjų oda sensta greičiau.
13. Rūkymas pažeidžia spermatozoidus ir mažina vaisingumą.
14. Dūmuose yra benzeno, nitrozoaminų, formaldehido ir vandenilio cianido.

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. [V-226](#), 2005-04-05, Žin., 2005, Nr. 50-1662 (2005-04-19), i. k. 1052250ISAK000V-226
Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gegužės 3 d. įsakymo Nr. V-311 „Dėl Lietuvos higienos
normos HN 122:2004 „Rūkymui skirtų patalpų (vietų) įmonėse, įstaigose ir organizacijose, taip pat restoranų, kavinių,
barų ir kitų žmonėms aptarnauti skirtų patalpų, kuriose neuždrausta rūkyti, patalpų (vietų) rūkantiems asmenims
įrengimo ir eksploatavimo reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimo